

**Volumen Epistolarum, Qvas Romani Pontifices, Gregorivs
III., Stephanvs III., Zacharias I., Pavlvs I., Stephanvs IV.,
Adrianvs et Pseudopapa Constantinus miserunt& reges
Francorvm, Carolvm Martellvm, ...**

Gretser, Jacob

[München], 1613

Item exemplar Epistola eiusdem Papæ ad Domnum Pippinum regem directa pro defensione sanctæ Dei Ecclesiæ, & pro monasterio, quod ei conceßit prope montem Serapten situm gratias magnas referendo. XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65166](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65166)

culmen, etiam venturo in sæculo infinita gaudia cum sanctis & electis suis vobis concedat, quatenus sicut in præsenti vita, & in futura beatitudine adepti promissam vobis mercedis coronam, cum Christo regnare mereamini. In columem Excellentiam vestram gratia superna custodia.

*Embolum.

*Vide spi.
fol. 6.

Pro veræ benedictionis causa, direximus vobis Apallateam vnam spatam ligatam in gemmis cum balteo suo, annulum vnum, habentem *Hacinthum, *Hyacinta storacinum pallium vnum, habentem Paones, quam paruā benedictionem petimus, ut, excepta iniuria, suscipere iubeatis Domino Carolo & Carlomanno pro magna Apostolica benedictione annulos singulos habentes *yacinthos.

*byacin.
thos.

Item exemplar Epistola eiusdem, Papæ ad Domnum Pippinum regem directa pro defensione sanctæ Dei Ecclesie, & pro monasterio, quod ei concessit prope mon- tem Serapen situm gratias magnas referendo.

XVI.

DO MN O excellentissimo filio, & nostro spiritali compatri Pippino Regi Francorum & Patricio Romanorum Paulus Papa. Dum diuinæ scripturarū historias, in nostro memoriali reuolumus, & diuersorum Dei electorum merita perspedimus, & vestræ diuinæ inspirationis studia, in nostræ mentis intuitu conferentes: nouum te *gentibus rita-

summ. 85
apud Bar.
E S Cent.

*gentibus

ritalis Compater,comperimus. Ille quidem, ut Israēliticum populum ex afflagentium erueret oppressiōnibus à diuina maiestate præcepta suscepit. Tu quoque præcellentissime atq; eximie Rex ad liberandam sanctam vniuersalem, Catholicam, & Apostolicam, Dei Ecclesiam diuinitus es inspiratus. Per illum deniq; Dominus in monte Sina, legis mandata eidem Hebraico populo obseruanda tradidit, & lumine eum claritatis suæ illustrauit. Per te quoq; Redemptor noster, Dei hominumq; Mediator, Ecclesiæ suæ & vniuerso populo Christiano, eius pretioso redempto sanguine, pacem tribuit, & eius fidei orthodoxæ perfectam contulit defensionem: Et sicut idem Moyses legislator abominationes gentium & culturam dæmonum exterminauit, ita & tu, Christianissime Regum, hæreticorum schisma & autores impij dogmatis respuisti. Pro quo merito, diuinæ gratiæ lumine & oleo sanctificationis inter fideles Reges, qui olim Deo placuerunt, vñctus connumeratusq; comprobaris. Vnde libet certè Psalmigraphi vocem & laudem Excellentiae vestræ canere, Inuenit te Dominus benignissime Regum, fidelem sibi, & præcepta eius seruantem, & ideo oleo sancto vnxit te, & ecce manus eius auxiliabitur tui, & brachium ipsius, confortabit te.

Psal. 88.

Iona. 3.

Nec mirum tam benignissimum Regem, tanto diuino munere esse præornatum, quoniam spiritus ubi vult, & in quibus vult, inspirat. Et profecto in eis inspirat, qui piis fulgent operibus, sicut vestra fulgere dinoscitur Excellentia; nam qualiter dilectionis vestræ amor erga B. Petrum Apostolorum principem & circa nostram caritatem feruesceret, licet solitè vestris apicibus atq; Responsalibus discurreribus excellentissima Chri-

Christianitas vestra pronunciauerit, nunc tamen per eas, quas in præsenti, per harum latorem, misistis Syllabas, amplissime nobis paternitatis vestræ affectum protulistiſ, significans, bone excellentissime fili, & spiritualis compater & noster, post Deum, defensor & liberator, firma perseuerantia in amore ipsius principis Apostolorum, & nostra charitate perm̄surum; quod quidem nos securi de vestra immutabilis verbi pollicitatione * existerimus. Scimus enim cui credidimus & certi sumus, omnia, verbis iuxta ut afferis, perfici. Quid itaq; ex hoc vestræ valebimus rependere Excellentia? Aut quam vicissitudinem reddere potuerimus pro tantis beneficiorum suffragiis, quæ sanctæ Dei Ecclesiæ & Christianorum fidei inferre præcelſa eximietas, vestra dignata est, dum ad referendas gratiarum laudes mens nostra, die noctuque prouocatur?

Admirandum mihi potius est, & valde stupendum; quomodo oris mei loquacitas tantorum præsidia beneficiorum proferre queat: veruntamen calicem salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo, & crebro eleuatis oculis & palmis extensis ad ætheram diuinam pro vobis indeſinenter exposcam clementiam, ut ipse super vos de throno maiestatis suæ respiciat, & regni vestri fastigium foueat, atque inmensas vobis de coelo tribuat viætorias, & omnes barbaras gentes vestris proſternere dignetur vestigiis, & terminos regalis vestræ potentia dilatet. Etenim nos, fili excellentissime & spiritualis Compater, testem proferimus veritatis Deum, in cuius manu cor excellentia vestræ * corrigatur, quod sicut ſapientia recordationis, * regitur. Dominum & Germanum nostrum, sanctissimum Ste- * noſtra.

N phanum

phanum Papam, & per eum, cum sancta Dei Ecclesia confirmatum est, permanentes permanebimus, vestris obtemperantes voluntatibus, & absit à nobis, quod à vestro, quoquo modo, separemur amore, nulla quippe præmiorum datio, nulla promissionis qualitas, nullaq; blandimentorum suasio, nos, sicut saepius diximus, à vestra charitate poterit auellere, sed peto & tanquam præsentaliter obsecro mellifluam excellentiā vestram, ut amplissimam iam fatæ spiritualis vestræ matris Ecclesiæ exaltationem perficere, & firmissimus Christianorum fidei defensor existere iubeas benignissime Regum; quatenus ex hoc memoria nominis vestri, vsq; in finem mundi, in domo Domini celebretur, & suffragiis Apostolorum & presentis vitæ prospera & æternæ beatitudinis vobis tribuantur gaudia.

Interea, Excellentissime fili, & spiritualis compater, quia inspiratus à Deo nobis monasterium illud secus montem *Saraptem situm, concedere dignatus es, magnas atq; innumerabiles gratiarum actiones eximiæ præcellentiæ vestræ referimus, sit vobis ex hoc Dominus retributor, & dignam cœlestium præmiorum remunerationem, in æterna beatitudine concedat. Nos quidem monasterium illud ad laudem Dei, & vestri memoriam, atque æternam mercedem nostro Monasterio dinoscimur subdidisse; ut quia beatus Syluester, Christianorum illuminator fidei, cuius sanctum corpus in nostro Monasterio à nobis reconditum requiescit, ibidem persecutionem paganorum fugiens, conuersatus est, iustū prospeximus, ut sub eius fuisset ditione, vbi ipsum reuerendum requiescit corpus. Veruntamen nos penitus, neq; de hoc monasterio,

* Soracten.

rio, neq; de aliis quibuslibet causis, extra vestram voluntatem, nequaquam quipiam agere volumus, sed ut vestra fuerit voluntas, de omnibus agere studemus. Itaque noster animus latus esse ausus est, & Deo omnipotenti, & vestrae præcellentiæ, immensas retulimus grates, in id, quod nostram deprecationem à D E O inspiratus exaudire dignatus es benignissime Rex, & præceptum regalis vestri culminis nostro Monasterio dirigendum pronuntiasti, firmam eiusdem sanctæ mansionis procurantes, nunc & retro cunctis temporibus^z; Vnde petimus diuinam clementiam, ut sicut vos nostrum Monasterium, quod ad laudem Dei constitutum est, confirmare studetis, ita vestrum regnum confirmare super omnes gentes dignetur, & pro certo sciat excellentissima Christianitas vestra, quod omnes illos Martyres, qui pro Christi nominis confessione suum fuderunt sanguinem, & in eodem sancto requiescent Monasterio, firmissimos apud diuinam clementiam habebitis intercessores^z.

De eo verò, quod innotuistis de nostra vos certos effici sospitate, nos, bone & Christianissime Rex, in eo sospes fatemur esse, dum vestri corporis sospitas & salus animæ, opitulante D E O ad crescere, quia vestra salus^z, nostra est prosperitas^z. His prælibatis^z, omnipotens rerum opifex, & arbiter D E V S , sua vos gratia foueat, & longæuo ac prospero senio regalis^z culminis sceptræ, cum magna victoria vobis^z, cum dulcissima vestra coniuge, præcelsa filia, & spirituali nostra commatre, Domina B E R T R A D A , eximia REGINA & amantissimis vestris^z, nostrisque FILIIS.

N 2

exi-

eximiis regibus & patriciis Romanorum Domnis Carolo & Carolomanno, nec non & domna Gisila nobilissima perfrui concedat, & cœlestis regni gaudia cum sanctis & electis possidenda per infinita tribuat sœcula. Incolumem Excellentiam vestram gratia superna custodiat.

Item exemplar Epistola ad Domnum Pippinum regem per Witmarum & Gerbertum Abbates atque Hugbaldum directa, in qua continentur gratiarum laudes, pro exaltatione sanctæ Dei Ecclesie, & postulans, ut semper in id decertare debeat.

XVII.

Summ. 24.
Bar. &
Cent.

DO M N O excellentissimo filio, & nostro spiritali Compatri Pippino Regi Francorum, & Patricio Romanorum, Paulus Papa. Dum tam maxima nobis dilectionis affectio erga vestram à Deo inspiratam excellentiam insistit, ob hoc, sic ut terra sitiens imbriferam desiderat inundationem, ita quoq; vestrae prosperitatis cupimus addiscere nuntia, & de vestris profectibus gratulari, in hoc quippe nostri cordis est deuotio exultandi, dum nimirum salus vestra, nostra existit securitas. Interea duarum epistolarum series, quas vestra direxit excellentia, cum magno suscepimus amore; vnam quidem primitus per Petrum primum Defensorem Missum nostrum; & aliam per præsentes fidelissimos vestros Missos Widmarum scilicet & Gerbertum Abbates, atq; Hugbaldum virum illustrem, quarum paginam indagantes, mox liquidò cuncta in eis exarata didicimus; immensas, protinus de nostro referentes laudes, quinos de vestra annuit sospitate gratulari.

In